

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek
17 grudnia 2024
nr 99 (LXXIX)
cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
PACJENT CHCE
SPOKOJU I KOMFORTU
STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
JUŻ ZABRZMIAŁY
POLSKIE KOŁĘDY
STR. 4

SPORT
POLONIJE ŚWIĘTO
NARCIARSKIE
STR. 6

Harcerze podziela się Betlejemskim Światłem Pokoju

WYDARZENIE: Betlejemskie Światło Pokoju dzięki polskim harcerzom dotarło już na Zaolzie. W najbliższych dniach można je będzie odebrać w kilku miejscowościach. Światło dotrze do nas także inną drogą, za pośrednictwem czeskich skautów.

Danuta Chlup

Wniedzielę wieczorem delegacja Hufca Ziemi Cieszyńskiej Związku Harcerstwa Polskiego podzieliła się Światłem z przedstawicielami Kręgu Instruktorskiego „Watra” Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej. Na moście Przyjaźni w Cieszynie oczekiwali na Światło Danuta i Krzysztof Miturowie oraz Roman Wirth. Danuta Mitura odpaliła je od Sabiny Konieczny. Światło trafi do różnych miejscowości. Podobnie jak w zeszłym roku można je będzie odpalić także na sobotnim „Koncercie Świątecznym” organizowanym w Trzyńcu przez Polski Związek Kulturalno-Oświatowy.

– Harcerze z Bielska-Białej pojechali po światelko do Wiednia, na główną ceremonię, a my przywieźliśmy je z Hufca Beskidzkiego – powiedziała Sabina Konieczny, dodając, że dwa duże wydarzenia związane z przekazaniem światła odbywają się w Zakopanem (tam polscy harcerze odbierają Światło od słowackich skautów), oraz w Częstochowie.

– Nasze światelko będzie przechowywane do piątku i rozprowadzane do wszystkich jednostek, w następnych dniach będziemy

• Betlejemskie Światło Pokoju na moście Przyjaźni w Cieszynie. Fot. DANUTA CHLUP

je oferowali zainteresowanym. Drużyny harcerskie i krąg instruktorski będą je rozprowadzali po swoich miejscowościach – poinformował Krzysztof Mitura.

W sobotę 21 bm. Betlejemskie Światło Pokoju będą rozwozili czescy skauci. Na nasz teren dotrze ono tradycyjnie porannym

pociągiem jadącym z Brna do Bogumina. Stamtąd Światło będzie dalej rozwożone pociągami: z Ostrawy-Swinowa do Czeskiego Cieszyna, z Bogumina do Mostów koło Jabłonkowa, z Czeskiego Cieszyna do Frydka-Mistka. Można je będzie „odebrać” na stacjach i przystankach kolejowych, w nie-

których miejscowościach będzie dalej przekazywane w kościołach, świetlicach skautowych, bibliotekach i ośrodkach kultury, a nawet urzędach miast czy gmin. Zgłoszone punkty dystrybucyjne są zaznaczone na mapie zamieszczonej na stronie internetowej betlemskesvetlo.cz. Znajdują się w Cierlicku, Ha-

wierzowie, Orłowej, Piotrowicach, Suchej Górnej, Trzyńcu. Prawdopodobnie dołączą kolejne.

Konflikt bliskowschodni uniemożliwił austriackim organizatorom ogólnoswiatowej akcji wyprawy po Światło do Betlejem, gdzie tradycyjnie bywa ono odpalane od wiecznego światła w Grocie Narodzenia Pańskiego, a następnie przywożone samolotem do Wiednia. W tym roku wyruszyło w świat z Christkindl w Górnej Austrii, partnerskiego miasta Betlejem. Mimo to tradycja przekazywania Światła, zapoczątkowana w 1986 roku, nie została przerwana. Austriaccy skauci przechowywali przez cały rok płomień, który zapalił w 2023 roku w Grocie Narodzenia 12-letni Pillar Jarayse. W kościele pielgrzymkowym Christkindl przejął je 9-letni Matthias Secklehner. Płomień dystrybuowany jest sztafetowo po Europie i świecie przez skautów i harcerzy.

Na tereny dzisiejszej Republiki Czeskiej Betlejemskie Światło Pokoju po raz pierwszy dotarło w przełomowym 1989 roku. Przywieźli je przedstawiciele czeskiego i słowackiego ruchu skautowego, działającego na emigracji w Wiedniu. Płomieniem zapalili później świecę na grobie Antonína Benjamina Svojsíka, założyciela czeskiej odnogi skautingu – „Junáka” na cmentarzu wyszehradzkim w Pradze. W Polsce dystrybucją Światła zajmuje się od 1991 roku Związek Harcerstwa Polskiego. ▲

Gdzie można otrzymać Światło od harcerzy?

CZESKI CIESZYN

📍 20. 12. W godz. 15.30-18.00 Harcówka przy zaporze
📍 21. 12. W godz. 17.00-18.00 Rynek (wspólny punkt ze skautami)

BYSTRZYCA

📍 22. 12. w godz. 15.00-18.00 Dom Wielofunkcyjny

CIERLICKO

📍 24. 12. w godz. 9.00-11.00 Centrum Duchowe

JABŁONKÓW

📍 20. 12. w godz. 13.00-17.00 polska szkoła

TRZYNIEC

📍 21. 12. Dom Kultury „Trisia” – po Koncercie Świątecznym

KARWINA

📍 23. 12. w godz. 17.00-18.00 polska szkoła

ZDANIEM... Danuty Chlup

danuta.chlup@glos.live

»Judzką krainę noc okryła«

W morawskim Znojmie w niedzielę eksplodował dom z dziewięcioma mieszkaniami. Przyczyną był prawdopodobnie ułatniający się gaz. Osiem osób zostało rannych, wiele rodzin straciło dach nad głową. Tego typu nieszczęścia zawsze są tragedią, bez względu na to, kiedy się wydarzą, a jednak trudno nie pomyśleć: „Ze też musiało się to stać przed świętami...”.

Nieraz przytapałam się na tym, że różne tragiczne zdarzenia, które miały miejsce w grudniu, wydawały mi tragiczne podwójnie. Podejrzewam, że nie tylko ja tak mam. Obojętne, czy chodzi o wypadki komunikacyjne, czy o pożary lub klęski żywiołowe – nic z tego nie pasuje do naszej sielankowej adwentowo-świątecznej rzeczywistości. Z jednej strony mocno współczujemy tym, których nieszczęścia dotknęły, z drugiej nie bardzo chcemy o nich myśleć, ponieważ te smutne obrazy nie wpisują się w to, co wyobrażamy sobie pod określeniem „świąteczny klimat”.

Z ostatnich lat przypominę chociażby tragiczny wypadek w Kopalni ČSM w Stonawie, gdzie 20 grudnia 2021 roku zginęło wskutek wybuchu metanu trzynastu górników.

Ta tragedia nas dotknęła, bo wydarzyła się bardzo blisko i dotyczyła górniczego stanu, a więc „naszych” ludzi. Ale – z ręką na sercu – kto z nas myśli w tych dniach o wojnie na Ukrainie? O ludziach, którzy nie mogą liczyć na to, że spokojnie i bezpiecznie spędzą święta? A co dopiero krwawy konflikt w Izraelu? Na naszych stołach wigilijnych wkrótce zapłoną świece. Niejedna z nich będzie gorąca płomieniem Betlejemskiego Światła Pokoju. Niestety w tym roku nie zostało odpalone w Betlejem, swoją podróż po Europie i świecie rozpoczęło w Austrii.

Otulone ciszą i śniegowym puchem Betlejem z kołęd polskich, czeskich czy z tej austriackiej o cichej nocy jest zupełnie inne niż prawdziwe Betlejem leżące w „judzkiej krainie, którą noc okryła”.

CYTAT NA DZIŚ

Tomáš Fiala

pracownik Katedry Demografii Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Pradze

...

Rozwój sytuacji oraz dane z pierwszego półroczia bieżącego roku faktycznie każą się spodziewać, że liczba dzieci urodzonych w tym roku będzie wynosiła mniej niż 90 tysięcy i będzie najniższa w historii monitorowania liczby urodzeń na terytorium dzisiejszej Republiki Czeskiej

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Trzecia niedziela Adwentu już za nami. To oznacza, że w wielu domach zapalify się trzy świece wewnątrz wienca adwentowego. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

17
grudnia 2024

Imieniny obchodzą: Łazarz, Olimpia
Wschód słońca: 7.38
Zachód słońca: 15.26
Do końca roku: 14 dni
(Nie)typowe święta: Dzień bez Przekleństw, Dzień Braci Wright
Przysłówie: „Grudzień zimny, śniegiem przykryty, daje rok w zboże obfity”

JUTRO...

18
grudnia 2024

Imieniny obchodzą: Bogusław, Gracjan
Wschód słońca: 7.38
Zachód słońca: 15.26
Do końca roku: 13 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Języka Arabskiego, Międzynarodowy Dzień Migrantów
Przysłówie: „W grudniu rzeki kryją lody, a lud cieszy się na Gody”

POJUTRZE...

19
grudnia 2024

Imieniny obchodzą: Dariusz, Urban
Wschód słońca: 7.39
Zachód słońca: 15.27
Do końca roku: 12 dni
(Nie)typowe święta: Dzień wiecznie zielonych roślin
Przysłówie: „Pogoda na Urbana, to wielka wygrana”

POGODA

wtorek

dzień: 6 do 8°C
noc: 6 do 5°C
wiatr: 3-7 m/s

środa

dzień: 7 do 9°C
noc: 4 do 3°C
wiatr: 2-5 m/s

czwartek

dzień: 11 do 13°C
noc: 6 do 5°C
wiatr: 4-6 m/s

Pacjent chce spokoju i komfortu

Bogumiński Szpital

Miejski otworzył w piątek kompletnie zmodernizowany oddział chirurgiczny. Po ośmiu miesiącach prac budowlanych pomieszczenia pochodzące sprzed ponad stu lat zostały przekształcone w znakomicie wyposażone nowoczesne wnętrza. Remont przeprowadzony kosztem 34 mln koron stał się największą inwestycją miejską w tym roku.

• W piątek uroczysto otwarto wyremontowany oddział chirurgii.
Fot. PETR WOJNAR

klienteli jest na nie duży popyt. Ludzie w czasie pobytu w szpitalu chcą mieć spokój – potwierdził dyrektor. Bogumińska chirurgia oferuje ponadto trzy standardowe pokoje jednoosobowe oraz osiem dwuosobowych. Każdy z nich ma dostęp do nowoczesnego zaplecza sanitarnego, które jest dostosowane również do potrzeb osób mających problem ze swobodnym poruszaniem się. Do dyspozycji są także trzy łazienki bezbarierowe oraz duża wanna pozwalająca na kąpiel pacjenta w łóżku.

Nowoczesne wnętrza pokoi mogą pochwalić się również nowoczesnym wyposażeniem. Łóżka oraz pozostałe meble zostały zakupione za 2 mln koron. Kierownictwo szpitala wychodzi bowiem z założenia, że na oddziale, który nie przypomina typowego środowiska szpitalnego, pacjenci czują się bardziej komfortowo i szybciej wracają do zdrowia.

Na modernizacji skorzystali również pracownicy. Na oddziale powstały nowe pokoje dla pielęgniarek i gabinety lekarzy, które zostały tak usytuowane, żeby ułatwić kontakt personelu z pacjentami.

najmilsze oczekiwania – ocenił dyrektor Bugumińskiego Szpitala Miejskiego Svatopluk Němeček.

Za największą chlubę wyremontowanego oddziału chirurgicznego uważane są jednoosobowe pokoje o podwyższonym standardzie, które zostały stworzone w odpowiedzi na rosnące wymagania pacjentów odnośnie zachowania prywatności. – W Czechach cieszą się coraz większą popularnością, a także wśród naszej

Polakomil się na skarbonkę

6000 koron z groszami wynosiła zawartość puszek, którą 28-letni mężczyzna ukradł w sobotę ze stoiska na jarmarku świątecznym w centrum Ostrawy. Skarbonka była przeznaczona na dobrowolne datki charytatywne i stała na ladzie tuż koło obsługi. Złodziejaszek w czasie

ucieczki potknął się jednak i dzięki temu uczestnicy jarmarku dopadli go, jeszcze zanim na miejsce dotarła policja. Mężczyzna był już karany w przeszłości, ale za inne czyny niż majątkowe. Za pieniądze, jak zeznał, chciał kupić jedzenie. Według kodeksu karnego, może zostać skazany nawet na dwa lata więzienia.

(sch)

Góry śmieci przed świętami

Punkty zbiórki Grupy Gospodarki Odpadami SMOLO odnotowują w okresie adwentu rekordową ilość odpadów. Sądząc po ich rodzaju można wywnioskować, że do końca listopada ludzie pracowali w ogrodach i mają coraz więcej mebli, elektroniki i przedmiotów wielkogabarytowych.

– Tegoroczna końcówka roku jest jeszcze bardziej wymagająca, niż zwykle dla naszych pracowników. Wielkogabarytowych odpadów jest o dwadzieścia procent więcej w porównaniu do ubiegłego roku, a odpadów zielonych nawet o jedną czwartą więcej – przyznaje Andrea Kufowa, kierownik składowisk grupy SMOLO. – Ludzie korzystali z łagodnych temperatur jesiennych aż do końca listopada i nadal kosili trawę i grabili liście. Po zwróceniu odpadów wielkogabarytowych widać, że późną jesienią ludzie malują

swoje domy i wymieniają meble – wskazuje.

Jednak nawet w okresie świąt Bożego Narodzenia pracownicy nie będą mieli spokoju. Muszą kompostować ogromną ilość odpadów zielonych, które muszą zostać przetworzone do końca roku, a następnie konieczne jest oczyszczenie terenu pod kompostownią, bo pod koniec stycznia rozpocznie się zbiórka choinek, które mieszkańcy wyrzucą po świątach.

Dyrektor SMOLO Tomáš Ondrašek zwraca z kolei uwagę, że pracownicy zgłaszają także coraz większą ilość śmieci na ulicach. – Duża ilość odpadów komunalnych i segregowanych obserwujemy już przed Bożym Narodzeniem, ale szczególnie dzień później. Ludzie rozpokojują prezenty i chcą posprzątać więc od razu zapalnają pojemniki i kosze na śmieci opakowaniami po prezentach, resztkami żywności i napojów – stwierdza.

(klm)

W SKRÓCIE...

Spotkanie na szczycie

Prezydent RC Petr Pavel, a także prezydenci Węgier i Słowacji – Tamás Sulyok oraz Peter Pellegrini przyjechali w poniedziałek do Wisły na zaproszenie prezydenta RP Andrzeja Dudy na dwudniowe obrady Grupy Wyszehradzkiej. W Zameczku Prezydenckim na Zadnim Groniu zaplanowano dwie tury rozmów. Główny temat będzie skoncentrowany na problematyce zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

Ten temat został podniesiony w związku z powodziami, które nawiedziły przed trzema miesiącami przede wszystkim naszą część Europy. Klęski żywiołowe takie jak powódź to zjawiska, które nie znają granic państwowych – powiedział Mieszko Pawlak, szef Biura Polityki Międzynarodowej. Podczas spotkania omówione zostaną również bieżące problemy międzynarodowe: sytuacja na Ukrainie, w Gruzji, ale także na Bliskim Wschodzie. Minister Mieszko Pawlak podkreślił, że prezydenci państw Grupy Wyszehradzkiej poruszają także temat przyszłości relacji transatlantycznych w związku ze zmianą amerykańskiej administracji. Udział prezydenta Andrzeja Dudy w spotkaniu w Wiśle będzie ostatnim w ramach tego formatu. Polska od lipca sprawuje po raz siódmy roczne przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej.

(klm)

Szusowanie na Świniorce

Fot. ARC

Kolejna miejscowość w Beskidach może się pochwalić wyciągiem krzeslekowym. Chodzi o kompleks narciarski Ski Dolina Świniorka w Brennej-Leśnicy. Budowa była możliwa dzięki porozumieniu właścicieli ośrodka z właścicielami działek, na których zlokalizowany jest ośrodek. Dolna stacja została zlokalizowana w dolinie, górna pod szczytem Świniorki (700 m n.p.m.), gdzie biegnie popularny szlak turystyczny z Trzech Kopców na Równinę. Kolej na ponad 800 m długości i została poprowadzona po śladzie poprzedniego wyciągu talerzykowego.

Gestor upublicznił już ceny kartetów na sezon 2024/2025. Za dwie godziny zuszowania dorośli zapłacą 90 złotych, dzieci o 10 zł mniej. Kartet na cały dzień (od 8.00 do 20.00) będzie kosztował odpowiednio 160 i 145 złotych. Dodajmy, że początki zorganizowanego narciarstwa w Dolinie Leśnicy sięgają lat 80. poprzedniego stulecia.

(wot)

PKP Intercity przyspiesza

Pod koniec życia 15 grudnia nowego rozkładu jazdy na kolej podróży PKP Intercity będą mieli do dyspozycji więcej połączeń – 505, w tym 34 sezonowych. To o 51 połączeń więcej niż rok wcześniej – poinformowało PKP Intercity.

Ponadto skróci się czas przejazdu na wielu popularnych trasach m.in. ze stolicy do Szczecina czy Białegostoku. Pociągi Pendolino pojadą w nowej relacji – ze Szczecina przez Poznań do Warszawy. W rozkładzie przewoźnika pojawią się dodatkowe pociągi z Przemysła, Poznania, Lublina czy Białegostoku. Pojawiają się cztery nowe połączenia pociągami PKP Intercity do Czech. Pociągi IC Baltic Express będą zatrzymywać się nie tylko w największych polskich miastach, tj. Gdańsku, Bydgoszczy, Poznaniu czy Wrocławiu, ale także w mniejszych ośrodkach, m.in. w Tczewie, Inowrocławiu, Gnieźnie,

(PAP)

10,7

mln nowych samochodów zarejestrowano w 2023 r. w Unii Europejskiej. Choć nadal dominują auta spalinowe, liczba elektrycznych rośnie, przekraczając 4,4 mln. Flota samochodowa w UE wzrosła do ponad 256 mln pojazdów. W 2023 r. w Unii Europejskiej 34,5 proc. nowych samochodów stanowiły pojazdy benzynowe, 21,1 proc. hybrydy benzynowo-elektryczne, 14,5 proc. elektryczne zasilane akumulatorem, a 14,3 proc. diesle. Liczba elektrycznych aut z baterią przekroczyła 4,4 mln, co oznacza wzrost o 88 razy w porównaniu do 2013 r. Najwięcej aut na tysiąc mieszkańców jest we Włoszech (około 700), a następnie w Luksemburgu i na Cyprze (w obu krajach nieco poniżej 700). Najmniej natomiast na Łotwie (około 400). Polska może się pochwalić ok. 600 pojazdami na tysiąc mieszkańców.

Najwięcej „najmłodszych” samochodów osobowych (młodszych niż 2 lata) jest w Luksemburgu (18,9 proc.), Niemczech (14,8 proc.), Szwecji (14,2 proc.), Belgii (13,7 proc.), Irlandii (12,8 proc.), Austrii (12,6 proc.) i Holandii (12,2 proc.). Z kolei kilka krajów UE ma dość duży udział „starych” samochodów osobowych (20 lat lub starszych). Są to Rumunia (33,2 proc.), Finlandia i Estonia (oba 32,3 proc.), Polska (29,9 proc.), Portugalia (27,2 proc.), Malta (26,4 proc.) i Litwa (25,9 proc.).

(PAP)

Wspólny kalendarz

Dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Edvarda Beneša w Boguminie wspólnie z uczniami zaprzyjanej Szkoły Podstawowej im. Józefa Rymera w Zabełkowie (powiat raciborski, gmina Krzyżanowice) stworzyli własny, dwujęzyczny kalendarz na 2025 rok. W ramach konkursu „Cztery pory roku” zorganizowanego przez szkołę w Zabełkowie uczniowie obu placówek wykonali tematyczne prace plastyczne, spośród których jury wybrało 12 prac – sześć autorstwa uczniów z Bogumina i sześć uczniów z Zabełkowa. Wybór nie był łatwy, bo na konkurs wpłynęło 75 prac. Zwycięskie propozycje ilustrują poszczególne miesiące 2025 roku.

Spotkanie podsumowujące ten projekt odbyło się w Centrum Górnej Odry w Krzyżanowicach, gdzie znajdują się w budynku byłego przejścia granicznego Chałupki – Bogumin. Wzięli w nim udział przedstawiciele miasta Bogumin i gminy Krzyżanowice, dyrektorki obu szkół oraz dzieci – autorzy zwycięskich prac. Wyróżnieni uczniowie otrzymali

• Efekt wspólnej pracy uczniów.

Fot. ARC

dyplomy, nagrody i dwujęzyczne kalendarze, w których znalazły się ich obrazki. Wspólne spotkanie było okazją do opowiedzenia o swoich tradycjach świątecznych oraz ozdobienia bombek choinkowych.

Obie szkoły współpracują ze sobą od 2006 roku.

(klm)

Już zabrzmiały polskie koledy

Do świąt pozostał jeszcze tydzień, jednak w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu bożonarodzeniowy nastrój zapanował już w przedostatnią niedzielę Adwentu. Stało się tak za sprawą Polskiego Zespołu Śpiewaczego „Hutnik” oraz jego gościa – dziecięcego zespołu „Uśmiech” z Polskiej Szkoły Podstawowej im. W. Szymborskiej w Wędryni.

• Solowy występ Beaty Drzewieckiej i Tomáša Konderli.

• Na zakończenie oba chóry wspólnie zaśpiewały „Cicha noc”. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

O ba zespoły na początek wspólnie wykonały „Kołysankę” Brahmsa w opracowaniu Karola Hławiczki. Następnie przyszła kolej na występ „Uśmiechu” pod batutą Janiny Łakoty. Dzieci zaprezentowały pięć piosenek bożonarodzeniowych – m.in. „Zagraj dziecku kołysankę” czy „Bosy pastuszek”.

Zespół działa w szkole od ponad 40 lata, jego obecną kierowniczką jest nauczycielka Janina Łakota. – Pani nauczycielka pochodzi z Nydka, w Wędryni mieszka od 38 lat, w tamtejszej szkole pracuje ponad trzydzieści. Uczy dzieci młodszych klas, co też spowodowało, że obecnie zespół „Uśmiech” zrzesza 15 chłopców i dziewczynek od pierwszej klasy do piątej. Starszą młodzieżą zajmuje się Halina Veit-Podola. Obydwie chórki często współpracują. W repertuarze mają piosenki ludowe i nowoczesne. Re-

prezentują szkołę podczas różnych uroczystości szkolnych, gminnych czy okolicznościowych oraz w konkursach śpiewaczych – przybliżyła wykonawcę konferansjerka koncertu Zofia Heczko. „Hutnik” przygotował dla słuchaczy dwanaście utworów, w większości polskie koledy. Jednak rozpoczął występ od dwóch pieśni konkursowych („Kołysanki” Tadeusza Makliewicza i „Alleluja” Józefa Świdra), które przyniosły mu srebrne pasmo na listopadowym festiwalu chóralskim Musica Orbis GLORIA w Pradze.

– Od stycznia naszym dyrygentem oraz kierownikiem artystycznym jest pan Tomáš Konderla. Mieszka wraz z żoną w Bystrzycy. Dzięki temu, że brawurowo gra na skrzypcach, jest kierownikiem kilku zespołów muzycznych i dyrygentem chórów śpiewaczych. Więcej o panu dyrygencie i naszym chórze dowiecie się państwo na naszym koncercie jubileuszowym w maju. Już teraz was zapraszamy do sali Domu Kultury „Trisia” 25 maja 2025 roku – poinformowała Zofia Grubera w oprac. Pawła Kalety.

Prócz występów chóralskich były także solowe. Władysław Czepiec śpiewał koledy zachodnie, Tomáš Konderla i Beata Drzewiecka, akompaniatorka „Hutnika”, wykonali utwory instrumentalne na skrzypcach i fortepianie. Andrea Pysko, solistka trzynieckiego chóru, dała się poznać jako świetna sopranistka w koledach „Gdy śliczna Panna” oraz „Lulajże Jezuniu”.

Na zakończenie oba chóry wspólnie zaśpiewały „Cicha noc” Franza Grubera w oprac. Pawła Kalety.

Dzień Otwarty z jasełkami i jubileuszem

Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Gródku w ubiegły czwartek otwarta była dla wszystkich, których interesowało, jak zmienił się gmach po niedawnej modernizacji i dobudowie pięt. Uczniowie zagrali przedstawienie jasełkowe.

– Mamy dziś dzień otwarty połączony z jubileuszem 130-lecia budynku szkoły. Chcieliśmy celebrować to święto, bo mamy nowe pomieszczenia i wiele osób chciało je zobaczyć. Szkoła po modernizacji została przedstawiona na początku roku szkolnego, jednak wtedy nie wszyscy mieli okazję tu być – wyjaśniła w rozmowie z „Głosem” dyrektorka placówki Katarzyna Šafak.

Witając gości w sali na dawnym strychu, dyrektorka przypomniała najważniejsze fakty z historii polskiego szkolnictwa w Gródku, którego początki są starsze od budynku szkolnego.

– Kronika szkolna informuje, iż do roku 1869, kiedy to cesarz Franciszek Józef I wydał ustawę szkolną dotyczącą obowiązku edukacji miejscowych dzieci w macierzystych gminach, gródcecy uczniowie uczęszczali do szkół w Bystrzycy, Nawsiu i Milikowie – mówiła Šafak.

• Anioły budzą pasterzy.

Od wejścia w życie nowej ustawy uczono gródceckie dzieci w prywatnych domach. Nikt z nauczycieli nie posiadał w tamtych czasach wykształcenia pedagogicznego. W 1873 roku wybudowano szkołę jednoklasową, w 1895 roku dwuklasową. Starszy budynek przeznaczono wówczas na gospodę gminną. – Obecny budynek szkolny pochodzi więc z roku 1895, a do jego powiększenia na placówkę trzyklasową doszło w roku 1909 – kontynuowała dyrektorka.

Uczniowie zagrali góralskie jasełka wyreżyserowane przez Monikę Mitrengę. Na scenie pojawiła się Święta Rodzina, zastępy aniołów, pasterze, owce, Trzej Królowie. Za brzmiały polskie koledy – „Anioł Pasterzom mówił”, „Bracia, patrzcie jeno” i inne. Mali aktorzy zaprosili publiczność do wspólnego śpiewania. Na zakończenie wszyscy razem wykonali, z podkładem muzycznym braci Gołców, nowoczesną wersję koledy „Gdy się Chrystus rodzi”.

• Święta Rodzina na gródceckiej scenie Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Goście przybyli na Dzień Otwarty mogli obejrzeć m.in. klasopracownię multimedialną, gdzie uczniowie uczą się programowania robotów. W jednej z klas urządzono wystawę fotografii z życia szkoły, archiwalnych dokumentów, kronik i innych eksponatów ilustrujących historię i teraźniejszość placówki. Można było porównać, jak kształtowała się na przestrzeni lat liczba uczniów. Obecnie jest ona dużo niższa niż przed stłatą, niemniej w ostatnim trzydziestolecu utrzymuje się na podobnym

poziomie (35-45 osób). Większy spadek odnotowano w latach 2005-2010, później liczba ponownie wzrosła. W bieżącym roku szkolnym uczęszcza do szkoły 39 uczniów, kształcą się w trzech klasach. Na parterze otwarta była przytulnie urządzona kawiarenka, do wyboru były przekąski słone i słodkie, kawa i herbata. Przygotowały je kucharki oraz Macierz Szkolna. Impreza miała w ciągu dnia dwie odsłony – poranną i popołudniową. Zainteresowanie było spore. (dc)

Michael Morys-Twarowski z ważną nagrodą. Gratulujemy

Michael Morys-Twarowski, którego czytelnicy „Głosu” znają z rubryki „Cieszyńskie rody”, został laureatem Nagrody im. Felczaka i Wereszyckiego. Został doceniony za książkę „Dzieje Księstwa Cieszyńskiego”, a nagrodę odebrał na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w piątek. Gratulujemy.

Tomasz Wolff

Nagroda ustanowiona przez krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Wydział Historyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego jest przyznawana od

2001 roku naprzemiennie autorom polskim i zagranicznym. W orbitę zainteresowań są prace książkowe dotyczące dziejów Europy Środkowo-Wschodniej i jej relacji z Polską od średniowiecza do współczesności. Jak przekazała krakowska Alma Mater, w konkursie nagradzane są książki opublikowane w ostatnich trzech latach. Fundatorem nagrody są Wydawnictwo Literackie oraz Wydział Historyczny UJ. Laureaci nagrody ogłaszani są 13 grudnia, w rocznicę urodzin Henryka Wereszyckiego (1898 r.), jednego z patronów nagrody. – Nagrodzona praca jest syntezą dziejów politycznych, społecznych i kulturowych Księstwa Cieszyńskiego, istniejącego między 1290 a 1918-1920 rokiem. Region ten, choć doczekał się wielu opracowań szczegółowych, nadal jest fenomenem historycznym wartym badania, choćby ze względu na swój pograniczny, wieloaspektowy charakter. Książka jest wynikiem połączenia pasji regionalisty z wieloletnią i szeroką kwerendą w literaturze oraz źródłach, często o różnorodnej proweniencji. Unika błędów w pisowni Księstwa Cieszyńskiego w schematy narra-

• Michael Morys-Twarowski (z lewej) odebrał nagrodę w piątek na Uniwersytecie Jagiellońskim. Fot. Uniwersytet Jagielloński/ADAM KOPROWSKI

Wszystkie nominowane książki

- Jan Błachnio, „Austro-węgierskie służby tyłowe w kampanii karpackiej 1914-1915”, Warszawa 2023, Wydawnictwo Dobra Prowincja
- Michael Morys-Twarowski, „Dzieje Księstwa Cieszyńskiego”, Ustron 2023, Wydawnictwo Tetragon
- Piotr Olechowski, „Agonia Polaków we Lwowie 1944-1959”, Warszawa 2024, Wydawnictwo Instytutu Pamięci Narodowej
- Krzysztof Popek i Bartłomiej Rusin, „Uchodźcy, czyli goście Boga. Studia z dziejów migracji bałkańskich w XIX wieku – przypadek Bułgarii i Serbii”, Kraków 2022, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”
- Adam Świątek, „Rusin z polską duszą. Platon Kosteki (1832-1908)”, Kraków 2023, Wydawnictwo Księgarnia Akademicka.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Adwentowo w Brnie

W tym roku członkowie Klubu Polonus na spotkaniu wigilijnym zeszli się dwa razy: pierwsze było koncertem bożonarodzeniowym mniejszości narodowych, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Babilon oraz Muzeum Miasta Brna.

Obył się on we wtorek 10 grudnia w pięknej barokowej kaplicy pałacu szlacheńskim. Była to pierwsza tego typu impreza mniejszości narodowych pod patronatem miasta Brna, które zostało ogłoszone Europejską Stolicą Bożego Narodzenia. Do programu części artystycznej zostały wybrane dwie mniejszości narodowe: polska oraz ukraińska. W części polskiej zostały przedstawione zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem w różnych regionach Polski oraz dania spożywane w Wigilię. Następnie gwóździem programu były najpiękniejsze koledy polskie w wykonaniu wokalisty Jacka Ślęczaka z Klubu Młodych Polonus przy akompaniamencie studentki JAMU Marii Kořenkovéj. Za swój występ zebrał gromkie brawa. Mniejszość ukraińską reprezentował natomiast zespół ludowy Kupawa. Jak zostało przetłumaczone, słowo kupawa oznacza piękną dziewczynę.

Następnie spotkanie wigilijno-opłatkowe w klubie Polonus odbyło się w czwartek 12 grudnia. Ponieważ są to spotkania wyjątkowe, na które zazwyczaj przychodzi więcej osób, została wynajęta większa sala w budynku mniejszości narodowych, w którym mieści się też świetlica Klubu Polonus. Jak już wspomnieliśmy, miasto Brno z racji objęcia tytułu Europejskiej Stolicy Świąt Bożego Narodzenia zostało pięknie udekorowane i nie inaczej było właśnie w tzw. Starym Ratyszu, w sercu brneńskiej starówki, gdzie schodzą się Polonusi.

• Spotkanie wigilijno-opłatkowe w klubie Polonus odbyło się w czwartek 12 grudnia. Fot. ARC

si. Na spotkanie przybyli też polscy księża sprawujący posługę w Brnie, m.in. ks. Wit Marciniec OSA, przeor klasztoru przy bazylice na Starym Brnie, gdzie znajduje się grób polskiej królowej Elżbiety Rykys. Polonusi, pochodzący z różnych stron Polski, przynoszą na to spotkanie swoje tradycyjnie potrawy wigilijne, tak więc można degustować dania świąteczne z różnych regionów. Spotkanie otworzyła prezes Danuta Koné-Król, podsumowaniem kończącej się roku w Klubie Polonus i podziękowaniem członkom za działalność. Ostatni rok obitował w wiele wydarzeń, m.in. dzięki większemu zaangażowaniu młodszego pokolenia do pracy w klubie. Praca nad zaangażowaniem młodszej generacji i wdrożeniem młodych liderów jest zadaniem długoterminowym, które nadal trwa i sprawia, że w klubie nigdy nie jest nudno, wręcz przeciwnie. Kilka miłych słów i życzeń skierował do obecnych też przeor. O program

kulturalny postarała się kapela góralska z Koniakowa w składzie: Łukasz Kukuczka – skrzypce, Artur Patyk – altówka i Paweł Kukuczka – kontrabas. Górale zaśpiewali pastorałki i powinszowania z Beskidu Śląskiego, a następnie, już w towarzystwie wszystkich zebranych, również tradycyjne koledy polskie. Dla Polaków mieszkających z dala od Polski i spędzających święta na obczyźnie takie wydarzenie ma duże znaczenie emocjonalne, dlatego niejednemu zakręciła się łezka w oku. Po wysłuchaniu koncertu z kilkoma bisami włącznie odbyło się składanie życzeń, dzielenie się opłatkami, degustacja potraw, gra towarzyska pod nazwą „gwiazdkowe koło fortuny”, w której można było wygrać drobne upominki. Spotkanie wigilijne Klubu Polskiego Polonus zostało dofinansowane przez Fundację Volens ze środków polonijnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, za co dziękujemy. Danuta Koné-Król

Nowy dach pezetkaowców

Zarząd Koła PZKO w Kocobędzu podjął decyzję, że nadszedł czas na generalny remont dachu Domu PZKO w Kocobędzu. Od dłuższego czasu był w złym stanie – przeciekał i wymagał pilnego remontu. Niestety, nasze fundusze były ograniczone, a ceny materiałów budowlanych rosły.

W tej sytuacji złożyliśmy wniosek o dofinansowanie projektu do Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego w ramach konkursu Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP – „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą – Infrastruktura Polonijna 2024”.

W lipcu z radością przyjęliśmy informację, że projekt uzyskał wsparcie i został wybrany do realizacji. Już w sierpniu gościliśmy wiceprezesa Fundacji, pana Juliusza Szymczaka-Gałkowskiego, który przedstawił zasady korzystania z przyznanych środków oraz omówił szczegóły związane z dokumentacją i rozliczeniem projektu.

Prace remontowe rozpoczęły się w połowie września. W pierwszej kolejności został zdemontowany eternit, który został następnie ekologicznie zutylizowany – była to jedna z kluczowych i wymagających części

projektu. Po usunięciu starego pokrycia naprawiono uszkodzone belki, co umożliwiło rozpoczęcie montażu nowego dachu. Równoległe do działań firmy specjalistycznej nasi członkowie, w ramach wolontariatu, wykonali szereg prac przygotowawczych: posprzątały poddasze, usunęli dwa nieużywane kominy, naprawili jeden z nich, a także zainstalowali daszek nad drzwiami wejściowymi.

Dzięki wsparciu finansowemu z Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” mogliśmy przeprowadzić ten niezbędny remont, który zapewni dalsze funkcjonowanie Domu PZKO jako miejsca spotkań i organizacji wydarzeń kulturalnych. Jesteśmy niezwykle wdzięczni za okazaną pomoc – dzięki niej przez wiele lat będziemy mogli spokojnie korzystać z naszej siedziby, budując wspólnotę i pielęgnując polskie tradycje.

Irena Štirba, MK PZKO w Kocobędzu

• Tak Dom PZKO wygląda dziś...

...a tak prezentował się kilka miesięcy temu. Zdjęcia: ARC

SPORT

PIŁWACKIE MŚ: BRĄZ KATARZYNY WASICK. Katarzyna Wasick czasem 23.37 s zdobyła brązowy medal na 50 m stylem dowolnym w piławskich mistrzostwach świata na krótkim basenie w Budapeszcie. Szybsze były tylko Amerykanki Gretchen Walsh, która wynikiem 22.83 ustanowiła rekord globu, oraz Kate Douglass – 23.05.

...

PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH: WOLNY ÓSMY W TITISEE-NE-USTADT. Jakub Wolny był ósmy w niedzielnej konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich. To najlepszy wynik reprezentanta Polski w tym sezonie. Ponownie wygrał Niemiec Pius Paschke.

...

NORWEŻKI ZE ZŁOTYM MEDALEM. Piłkarki ręczne Norwegii obroniły tytuł sprzed dwóch lat i po raz 10. zostały mistrzyniami Europy. W finale w Wiedniu pokonały Dunki 31:23 (13:12).

...

BRAMKOSTRZELNY PIĄTEK. Napastnik Basaksehiru Krzysztof Piątek strzelił gola w przegranym 1:3 meczu z Fenerbahce Sebastiana Szymańskiego w derbach Stambułu. Piłkarz reprezentacji Polski z 10 bramkami jest najlepszym strzelcem tureckiej ekstraklasy.

...

KOMPLET ZWYCIĘSTW HOKEISTEK. Polskie hokeistki pokonały Koreę Południową 5:0 (1:0, 0:0, 4:0) w ostatnim meczu rozgrywanego w Bytomiu turnieju prekwalfikacyjnego do igrzysk olimpijskich 2026. Polki z kompletem zwycięstw wygrały zawody i awansowały do głównych kwalifikacji.

...

DRUGIE MIEJSCE KRÓL-WALAS. Aleksandra Król-Walas zajęła drugie miejsce w slalomie gigantycznym w zawodach Pucharu Świata we włoskiej Cortinie d'Ampezzo. Polska snowboardzistka w finale przegrała o 0,29 s z Austriaczką Sabine Payer. (jb, PAP)

Polaczyła ich miłość do futbolu

Klub 99 działający przy PTTS „Beskid Śląski” i zrzeszający byłych wyczynowych polskich piłkarzy z zaolziańskich klubów, spotkał się wczoraj w restauracji Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie na tradycyjnym spotkaniu świątecznym. Z okazji 25-lecia klubu panowie ustawili się m.in. do pamiątkowego zdjęcia, nie zabrakło też luźnych rozmów o sporcie. – Jest nas coraz mniej, ale staramy się spotykać nawet w kameralnym gronie. Zamiast piłki nożnej grywamy ostatnio w kregle, ale to też świetna zabawa – powiedział nam Jerzy Czap, prezes Klubu 99. Na poniedziałkowym spotkaniu nie zabrakło też zaprzyjaźnionych członków innych organizacji i klubów działających na Zaolziu, z zaproszenia skorzystali m.in. Halina Twardzik, prezes PTTS „Beskid Śląski”, Jan Zolich, trener Orłów Zaolzia, a także kapitan Orłów i wiceprezydent Karwiny Andrzej Bizoń. Do udziału w spotkaniu została zaproszona również redakcja „Głosu”, która jest długoletnim partnerem medialnym Klubu 99. I pamięta jeszcze piękne czasy meczów piłkarskich Gorole – Dolarie rozgrywanym na boiskach w Oldrzychowicach czy Olbrzychach. (jb)

• Wspólne zdjęcie członków Klubu 99 i zaprzyjaźnionych osób w Ośrodku Kultury „Strzelnica”. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Polonijne święto narciarskie

Prawie 90-osobowa sportowców z Zaolzia wystartuje w XVI Światowych Zimowych Igrzyskach Polonijnych, które od środy do niedzieli zagospodzą po polskiej stronie Beskidów, w Wiśle i Szczyrku. Nasza reprezentacja ponownie wystartuje pod szyldem PTTS „Beskid Śląski” i ponownie celuje w worek medali. Uroczyste otwarcie igrzysk nastąpi w środę o godz. 19.00 w Hotelu Stok w Wiśle.

Janusz Bittmar

Předświąteczny termin wydarzenia organizowanego przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” nie zraził Polonistów z całego świata. Jak informują organizatorzy, zainteresowanie tegorocznymi igrzyskami przerosło najśmielsze oczekiwania. Ze względu na bardzo dużą liczbę zgłoszeń do udziału w igrzyskach rekrutacja została zakończona już 9 listopada, a o zakwalifikowaniu zawodnika decydował w sposób ostateczny Komitet Organizacyjny Igrzysk. – Tak się złożyło, że również nasza ekipa miała być pokażniejsza, bo zgłosiło się ponad 150 zawodników, ale ostatecznie wystawimy w Wiśle i Szczyrku blisko 90 sportowców – powiedziała „Głosowi” Halina Twardzik, prezes PTTS „Beskid Śląski”.

Pogoda w ostatnich dniach nie rozpieszcza narciarzy. Również w poniedziałek, na dwa dni przed oficjalnym rozpoczęciem igrzysk, trwało intensywne sztuczne nasnieżanie stoków i tras biegowych. Pod znakiem zapytania stanęły na chwilę obecna zawody w narciarstwie alpejskim, ale organizatorzy robią wszystko, żeby przygotować również trasy do slalomu.

– Pogoda splotała nam figla, bo jeszcze w weekend śniegu było pod dostatkiem. Niestety w Wiśle

• Migawka z jednej z poprzednich edycji igrzysk. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

od poniedziałku pada deszcz, a na najbliższe dni zapowiadane są dodatnie temperatury w granicach 10 stopni Celsjusza. Zobaczymy, na ile uda się zorganizować zawody w narciarstwie alpejskim. Jako wariant awaryjny mamy przygotowaną rywalizację w biathlonie

– zdradziła nam wczoraj Kaja Gzyło, kierowniczka organizacyjna igrzysk. Wszystko natomiast wskazuje na to, że trasy biegowe na Ku-balonce będą na tyle sprawne przy-dy bez usterek będą się odbywały za-wsze po zakończeniu rywalizacji, na miejscu wydarzenia. ▲

Puchar Beskidu Śląskiego

Kiedy – 18 stycznia 2025

Gdzie – Złoty Gróń, Istebna

Zgłoszenia – do 11 stycznia w formularzu na stronie www.beskidslaski.cz

SERWIS PIŁKARSKI

Piłkarze Banika Ostrawa byli bliscy przezimowania na trzecim miejscu w tabeli Chance Ligi, ostatecznie do snu zimowego zapadną na czwartej pozycji, tuż za Spartą Praga, która w niedzielę wymęczyła wygraną z Jabloncem. Dla Banika, który w sobotę w efektywnym stylu pokonał u siebie Slovácko 3:1, to najlepszy jesienny sezon od wielu lat. Z podniesionym czołem zakończyli jesienną rundę również piłkarze Karwiny. Po sobotnim wyjazdowym remisie 3:3 z Bohemians zespół przezimuje na jedenastej pozycji w tabeli. Piłkarska wiosna zagości na boiskach w pierwszy weekend lutego.

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

BOHEMIANS PRAGA – MFK KARWINA 3:3

Do przerwy: 1:3.

Bramki: 19. i 87. Křáпка, 90. Yusuf – 30. i 38. Memić, 26. Vallo. **CZKG:** Sl. Krčín (K).

Karwina: Lapeš – Vallo (81. Raspopović), Boháč, Krčín, Fleišman – Planka, Moses – Samko (54. Endl), Botos (63. Ražnatović), Memić (81. Singhateh) – Vecheta (63. Vinicius).

Karwiniacy wręczyli swoim kibicom trzy przedwcześnie świąteczne prezenty w postaci trzech bramek zdobytych na boisku praskich Kangurów w Doličku. Zwykle trzy gole zdobyte w meczu wyjazdowym w zupełności wystarczają, żeby wracać do domu z tarczą i kompletem punktów, tym razem jednak było inaczej.

– Zaprzepaściliśmy olbrzymią szansę, żeby wygrać te zwirowane zawody i zakończyć jesienną rundę w zwycięskich nastrojach – stwierdził szkoleniowiec Karwiny Martin Hyský, który pomimo pechowego remisu w Pradze może bilansować jesienny sezon z podniesionym czołem.

Po pierwsze: zespół Karwiny po kilku słabych sezonach ratowanych „za pięć dwunasta” wreszcie prezentuje futbol na miarę oczekiwanych kibiców, sponsorów i władz miasta – nowoczesny i skuteczny. Po drugie: futbol jest grą zespołową, a w Karlinie zespół jest monolitem – o czym piłkarze przekonali widzów właśnie w starciu z Bohemians, grając przez całą drugą połowę w dziesiątkę, a mimo wszystko nawiązując z gospodarzami wyrównaną walkę. Po

trzecie: Karwina w tym sezonie jest drużyną bramkostatną – w sobotnim starciu z Kangurami goście przegrywali 0:1, ale jeszcze do przerwy trzema trafieniami zdolali przechy-

• Banik przezimuje na świetnym czwartym miejscu w tabeli. To dobra pozycja wyjściowa w wiosennej części sezonu. Fot. Banik Ostrava/PETR KOTALA

lić szale spotkania na swoją korzyść. To wszystko dobrze rokuje na przyszłość, w wiosennej części Chance Ligi zespół Martina Hyskiego raczej nie powinien pełnić niechlubnej roli chłopców do bicia.

Jednym z katów drużyny Karwiny w 19. kolejce Chance Ligi został... były obrońca tego klubu, Antonín Křáпка. W 19. minucie stoper Bohemians najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym, trafiając z bliskiej odległości na 1:0, a w 87. minucie po dużym błędzie bramkarza Jakuba Lapeša środkowy defensor Kangurów zdobył arcyważnego kontaktowego gola. Karwiniakom do zwycięstwa w Pradze zabrakło dosłownie trzech minut – osłabiona drużyna Hyskiego skapitulowała po raz trzeci w 90. minucie po akcji Yusufa.

W barwach przyjezdnych kolejny znakomity występ zaliczył skrzydłowy pomocnik Amar Memić. Nie tylko zdobył dwie bramki, ale do 81. minuty (zanim został zmieniony przez Singhateha) udanie wspierał akcje ofensywne swojego zespołu. Nic dziwnego, że właśnie ten bośniacki piłkarz trafił na listę życzeń czołowych czeskich klubów, a zain-

teresowanie wyrazili również „łowcy głów” z zagranicy. Zobaczymy więc, co z tego wyniknie.

OSTRAVA – SLOVÁCKO 3:1

Do przerwy: 2:0.

Bramki: 2. Prekop, 24. Buchta, 90. Klíma – 84. P. Juroška.

Ostrava: Marković – Frydrych (88. Uchenna), Chaluš, Pojezný – Rusnák (61. Klíma), Boula, Rigo, Holzer – Buchta (88. Kpžozo), Prekop (88. Grygar), Šín (16. Kubala).

Minusem efektownej wygranej Banika jest kontuzja Matěja Šína, która wyklucza tego napastnika z treningów co najmniej na półtora miesiąca. Poza tym gospodarze nie pozostawili w sobotę nic przypadkowi, wygrając w Witkovicach w świetnym stylu.

Po naszych szybkich bramkach wiele wskazywało na to, że mecz zamieni się w sielankę. Ale było zgoda inaczej, goście nie sprzedali tanio skóry, do końca walczyli o korzystny wynik. Chylę czoła przed bramkarzem Markovićem, uratował nas kilkakrotnie z opresji, zwłaszcza w dru-

giej połowie spotkania – ocenił mecz szkoleniowiec Ostrawy, Pavel Hapal.

Efektowną bramką na 1:0 popisał się już w 2. minucie Erik Prekop, który z podania Šína uderzył przytomnie z przewrotki, nie dając żadnych szans Fryštákowi w bramce Slovácka. Drugiego gola dołączył z karnego David Buchta, po tej bramce Banik w spokojnym stylu zakończył pierwszą połowę – przeważnie w strefie obronnej drużyny z Uherskiego Hradisztsza. Goście ożyli dopiero po zmianie stron, ale kontaktowe trafienie Juroški na sześć minut przed końcem meczu było łabędzim śpiewem drużyny Slovácka, albowiem ostatnie słowo należało do napastnika Jiřego Klímy. Zmienił Banika z dobitki ustalił wynik na 3:1.

W innych meczach 19. kolejki: Dukla Praga – Hradec Kralowej 1:2, Pardubice – Liberec 1:1, Sparta Praga – Jablonec 2:1, Ml. Bolesław – Olomuniec 1:3, Teplice – Slavia Praga 1:0, Pilzno – Cz. Budziejowice 7:1. **Lokaty:** 1. Slavia Praga 50, 2. Pilzno 43, 3. Sparta Praga 37, 4. Ostrava 36,... 11. Karwina 23 pkt. ▲

RETROSKOP

Po krótkiej przerwie wraca Retroskop. Przypominamy zasady gry. Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyślijcie na adres: bittmar@glos.live. Raz na

cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher do sieci sklepów Sportisimo. Prawidłowa odpowiedź na pytanie poprzednie, nr 194: były trener piłkarski Jaroslav Netolička. Lotna premia o wartości 500 koron do wykorzystania w sklepach Sportisimo trafiła tym razem do Marceli Molendy. Voucher do odbioru w siedzibie redakcji, ul. Strzelnicza 28, Cz. Cieszyn.

PYTANIE NR 195

Na zdjęciu były reprezentant RC w piłce ręcznej, jeden z najlepszych szczyptornistów planety. W 2009 roku z 99 bramkami król strzelców Ligi Mistrzów. (jb)

Fot. ARC

EURO w Polsce i RC

Polska i RC będą współorganizatorami mistrzostw Europy mężczyzn w 2030 roku i kobiet w 2032. Gospodarzy imprez wybrano podczas zebrania Nadzwyczajnego Kongresu Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej w Wiedniu.

Pierwszy turniej Polska zorganizuje wraz z Danią i Czechami. Spotkania ME mężczyzn w dniach 10-27 stycznia 2030 roku odbędą się w trzech miastach: w Pradze, w Katowicach i w Herning (Dania). We wszystkich miastach odbędą się spotkania fazy grupowej. W katowickim Spodku przewidziano ponadto mecze rundy głównej, finałowy weekend odbędzie się natomiast w Pradze.

– Bardzo cieszymy się z tego faktu, bo oznacza on wiele nowych szans na promocję dyscypliny. Będziemy chcieli wykorzystać tę szansę przede wszystkim do popularyzacji piłki ręcznej wśród dzieci i młodzieży w Polsce. Będzie to także szansa dla obecnych zawodników, którzy znów będą mogli reprezentować nasz kraj podczas najważniejszych turniejów przed własną publicznością – powiedział obecny w Wiedniu prezes ZPRP Sławomir Szmaj, cytowany na oficjalnej stronie związku. (PAP)

Domowa strata

Piłkarze ręczni Banika Karwina zanotowali pierwszą domową stratę w tym sezonie, remisując w sobotę u siebie z Duklą Praga 27:27. Pomimo remisu drużyna Michała Bruna nadal prowadzi w ekstraklasowej tabeli, przewaga nad wiceliderem Talentem Pilzno zmalała jednak do trzech punktów.

CHANCE EKSTRALIGA

KARWINA – D. PRAGA 27:27

Do przerwy: 14:14.

Karwina: Mokoř, Vojtěch Košťálek, Mira – Blyzniuk 7/3, Václav Košťálek, Prašivka 2, Užek 2, Harabiš 3/1, Solák 7, Skalický 2, Šíroky 1, Krístek, Nantl 2, Bajer, Franc 1.

– Nie tak wyobrażaliśmy sobie pojedynek z Duklą, ale trzeba po meksku stwierdzić, że goście zegrali świetnie – stwierdził na gorąco szkoleniowiec Banika Michal Bruna, po syrenie kończącej bramkostatne, zacięte spotkanie nad Olzą.

Goście wykazali się lepszą skutecznością, karwiniacy mogą więc remis traktować w kategoriach sukcesu. – W ostatnich sekundach spotkania nadarzyła nam się idealna okazja, żeby strzelić zwycięskiego gola, ale w kontekście całego meczu myślę, że byłoby to niesprawiedliwe cios dla świetnie grającej Dukli – zaznaczył Bruna.

Lokaty: 1. Karwina 27, 2. Pilzno 24, 3. Brno 23 pkt.

W najbliższej kolejce: Pepino Frydek-Mistek – HCB Karwina (piątek, 18.30).

(jb)

Michael Morys-Twarowski

Ród Rymorzów co najmniej od XVIII wieku jest związany z Godziszowem, miejscowością znajdującą się dziś w polskiej części Śląska Cieszyńskiego. Jednak potomkowie tej rodziny mieszkają również na lewym brzegu Olzy.

Podstawowym źródłem do odtworzenia genealogii pierwszych pokoleń rodu Rymorzów są księgi metrykalne parafii rzymskokatolickiej w Goleiszowie, prowadzone od 1680 roku. Przykładowo, odnotowano tam, że 10 października 1729 roku zmarł Jakub Rymorz, liczący około 50 lat luteranin z Goleiszowa.

Jednak Rymorzowie byli związani przede wszystkim z Godziszowem, inną miejscowością należącą do parafii goleszowskiej. W urbarzu (spisie powinności) Godziszowa z 1770 roku listę siedlaków zamyka Jan Rymorz, właściciel gruntu oznaczonego numerem 23. Później właścicielem tego gruntu był Jerzy Rymorz, zapewne syn Jana (fakt ten jest do sprawdzenia w goleszowskich metrykach), żonaty z Anną Sikorą, a kolejnym tegoż. Jana był Paweł Rymorz (1826-1910), postać wyróżniająca się na tle lokalnej społeczności, wójt Godziszowa i przez kilka dekad prezbiter zboru ewangelicko-augsburskiego w Goleiszowie.

Trzej synowie Pawła Rymorza

Paweł Rymorz w 1848 roku ożenił się z młodą wdową Anną Pustówką z domu Boruta, pochodzącą z Bobrka koło Cieszyna (z bobreckich Borutów wywodził się Jan Boruta, pastor w Starych Hamrach). Z małżeństwa Anny i Pawła Rymorzów pochodzili: Jan (1850-1881), Paweł (1853-1948), Anna (1859-1860), Adam (1861-1865), Zuzanna (1863-1865) i Adam (1867-1934). Raczej nie jest to pełna lista dzieci tej pary, zapewne można uzupełnić ją w oparciu o metryki parafii ewangelicko-augsburskiej w Goleiszowie.

Wszyscy trzej synowie Pawła Rymorza zasługują na pamięć potomnych. Najstarszy, Jan (1850-1881), był lekarzem i działaczem społecznym. Gdy w cieszyńskim więzieniu wybuchła epidemia tyfusu, zgłosił się na ochotnika, by nieść pomoc chorym. Niestety, sam szybko padł ofiarą tej choroby.

Sredni, Paweł (1853-1948), był rolnikiem w Kozakowicach. Tak o nim pisano we wspomnieniu pośmiertnym na łamach „Strażnicy Ewangelicznej”: „Nie było towarzystwa polskiego na Śląsku Cieszyńskim, którego by nie był czynnym członkiem. Oczywiście u ówczesnych możnowładców nie cieszył się sympatią, co niejednokrotnie dawano mu odczuć. Jego współcześni mu przyjaciele dawno pomarli. To też ostatnie lata swego życia spędził na swej »wymowie« w Godziszowie w osamotnieniu i zgoła zapomnieniu. Kiedy druga wojna światowa wybuchła, dochodził śp. Rymorz do 90 lat. Ten sędziwy wiek uratował niewątpliwie śp. Pawła Rymorza od hitlerowskiego obozu koncentracyjnego”.

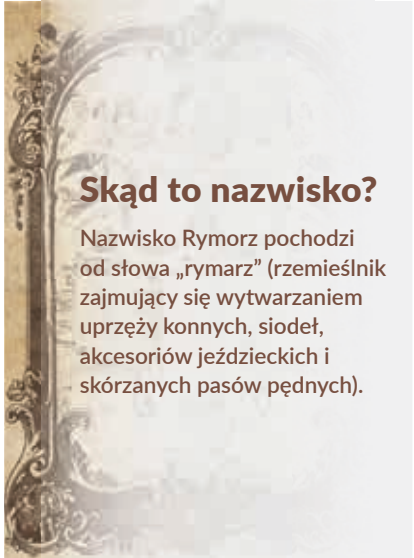
Paweł Rymorz ożenił się z Marią Obracaj z Rychuldu. Ich córka, Anna, w 1903 roku wyszła za mąż za Adolfa Kotasa (1879-1963), znanego rolnika, pomologa i działacza społecznego ze Śmiałowic.

Najmłodszy z braci, Adam Rymorz (1867-1934), pozostał na rodzinnym gruncie w Godziszowie. Był prezbiterem zboru w Goleiszowie, współzakładał Ochotniczą Straż Pożarną w Godziszowie. W 1892 roku ożenił się z Zuzanną Wojnar z Puńcowa.

Z Kozakowic do Bystrzycy

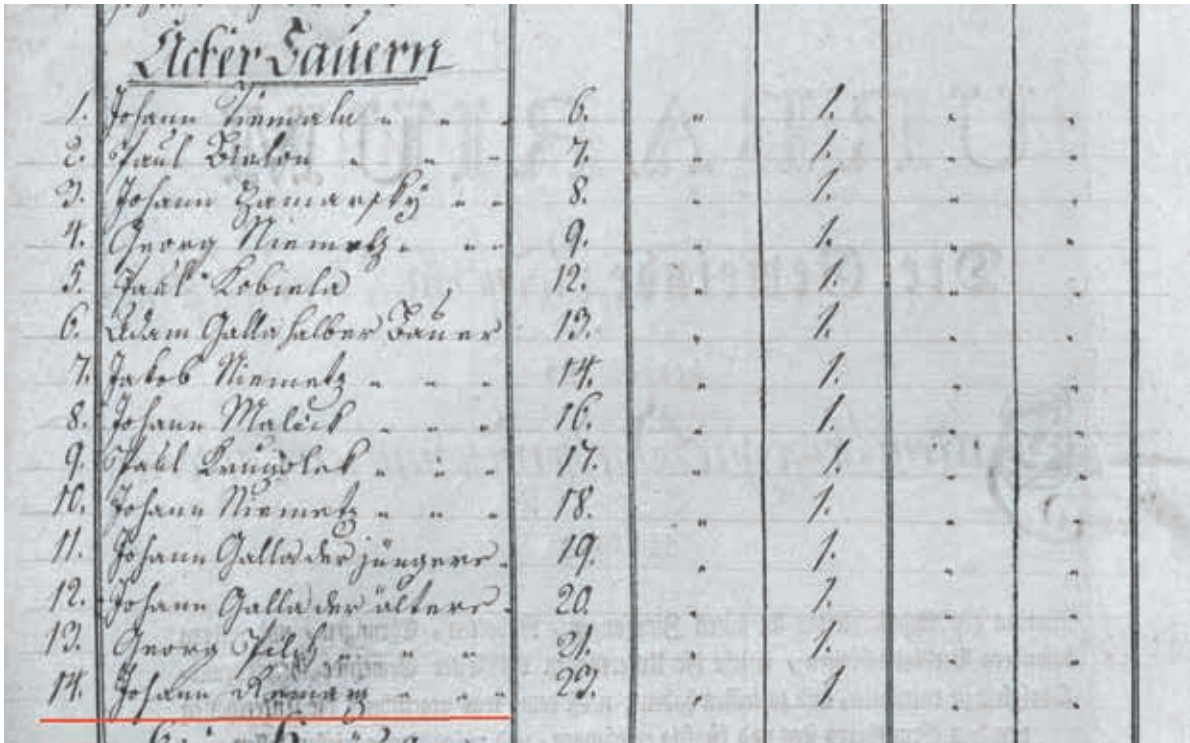
Z powyższymi Rymorzami niewątpliwie spokrewniony był Adam Rymorz (ur. 1805), urodzony i zamieszkały w Kozakowicach. W 1828 roku ożenił się z Katarzyną Klajmon. Pochodzący z tego małżeństwa Paweł Rymorz (ur. 1845)

Rymorzowie

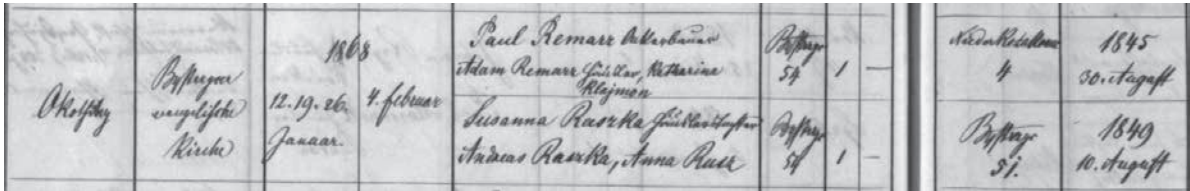

Skąd to nazwisko?

Nazwisko Rymorz pochodzi od słowa „rymarz” (rzemieślnik zajmujący się wytwarzaniem uprzęży konnych, siodłał, akcesoriów jeździeckich i skórzanych pasów pędnych).

● Urbarz Godziszowa z 1770 roku. Na ostatnim miejscu Jan Rymorz. Źródło: Archiwum Krajowe w Oprawie.

● Metryka ślubu Pawła Rymorza i Zuzanny Raszki. Para pobrała się w 1868 roku w Bystrzycy. Źródło: Archiwum Krajowe w Oprawie. Zdjęcia: ARC

przeniósł się do Bystrzycy, gdzie nabył grunt siedlaczny oznaczony numerem 54. 4 lutego 1868 roku w miejscowym kościele ewangelickim poślubił Zuzannę Raszkę (ur. 1849), córkę Andrzeja i Anny z domu Rusz.

Przeglądając wyrywkowo metryki bystrzyckiej parafii odnalazłem dwie córki Zuzanny i Pawła Rymorzów – Ewę (ur. 1878) i Zuzannę (ur. 1881). Dokładna kwerenda pozwoliłaby w pełni odtworzyć genealogię tej linii rodu Rymorzów.

Pozostaje mieć nadzieję, że któryś z potomków tej rodziny podejmie się tego zadania, a niniejszy artykuł okaże się pomocny w poszukiwaniu odleglejszych przodków i krewnych.

Pacyfikacja górników

43 lata temu, 16 grudnia 1981 r., od kul funkcjonariuszy plutonu specjalnego ZOMO zginęło dziewięciu górników kopalni „Wujek” w Katowicach. Strzały padły zaraz po tym, gdy górnicy wyparli napastników za bramę i wydawało się, że jest po walce.

Strajk w kopalni „Wujek” rozpoczął się 14 grudnia. Górnicy żądali odwołania stanu wojennego i uwolnienia Jana Ludwiczaka, szefa zakładowej „Solidarności”, który w nocy z 12 na 13 grudnia został za-

brany przez milicję z mieszkania i internowany.

15 grudnia od rana górnicy przygotowywali się do obrony kopalni. W tym, że władze będą chciały siłą złamać opór górników z „Wujka” utwierdziły wieści z innych kopalń – „Staszic” w Katowicach i „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju, gdzie od takich akcji już doszło.

Rzeczywiście, 15 grudnia podczas narad w katowickim Urzędzie Wojewódzkim i komendzie wojewódzkiej milicji, zapadła decyzja o złamaniu oporu strajkujących. Do akcji w „Wujku” planowano

skierować 1471 milicjantów, 760 żołnierzy i ciężki sprzęt: 22 czołgi oraz 44 bojowe wozy piechoty i armatki wodne. Wieczorem 15 grudnia uczestnicy strajku poprosili księdza Henryka Bolczyka, proboszcza znajdującego się w pobliżu „Wujka” kościoła, o odprawienie mszy. Gdy przyszedł, wspólnie z nim odmówili różaniec. Pod koniec modlitwy, gdy do uszu zgromadzonych doszły odgłosy przemarszczających się tuż za kopalnianą bramą ciężkich pojazdów wojskowych, ks. Bolczyk udzielił absencji generalnej.

16 grudnia między godz. 8.00 i 9.00 do kopalni przyjechał pułkownik Piotr Gębka (zastępca szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego) w towarzystwie innych oficerów. Wezwał górników do przerwania akcji, twierdząc – wbrew faktom – że oprócz „Wujka” w żadnym innym zakładzie strajków nie ma. Dał im godzinę na opuszczenie terenu kopalni. Górnicy w odpowiedzi na to ultimatum zaczęli śpiewać „Boże, coś Polskę”. Wychodzącego pułkownika uprzedzili, że jeśli na teren kopalni wejdzie wojsko, nie będą

się bronić, ale stawiają opór, gdyby do akcji wkroczyła milicja. Na drogach wokół „Wujka” stały czołgi i wozy pancerne, zaś nad zakładem przelatował nisko wojskowy śmigłowiec.

Zebrany w pobliżu kopalnianej bramy tłum ludzi – w tym kobiety i dzieci – zaczęto polewać z armatek wodnych (przy kilkunastopiętrowym mrozie), obrzucać gazami łzawiącymi i świecami dymnymi. Od użycia gazów i świec dymnych zaczęła się w końcu pacyfikacja samej kopalni. (PAP)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza członków i dzieci przedszkolne na wigilijkę 17. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – MK PZKO w Cz. Cieszynie-Centrum i Osiedlu zapraszają do wspólnego kolędowania 20 grudnia o godz. 17.30 na rynku w Czeskim Cieszynie. Wystąpią TA Grupa oraz gość specjalny – Renata Drössler.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie zaprasza dzieci z opiekunami na świąteczne czytanie – bibliotekarki czytają książki o tematyce Bożego Narodzenia w poniedziałki 23 i 30 grudnia oraz w piątek 27 grudnia. Pierwsze czytanie zawsze o godz. 10.00, drugie o 15.00. W razie pytań, prosimy o kontakt: 596 312 477, 558 849 501, e-mail: polskie@rkkac.cz.

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO zaprasza na świąteczne spotkanie w piątek 27 grudnia o godz. 15.30 do Domu Kultury. Program świąteczny oraz „Olzanki”.

OLBRACHCICE – Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na tradycyjną wigilijkę, która odbędzie się w sobotę 28 grudnia o godz. 16.00 w Domu PZKO. W programie wystąpi Przemek Orszulik z programem muzycznym. W bufcie grochówka, grzańc wino.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza w sobotę 28 grudnia o godz. 15.30 do Domu PZKO na tradycyjną wigilijkę. W programie wystąpią chór mieszany „Hasło” oraz zespół śpiewaczy „Niezapominajki”.

WIERZNIOWICE – MK zaprasza na Amatorski Turniej Tenisa Stołowego, który odbędzie się 28. 12. o godz. 14.00 w Domu PZKO. Zgłoszenia i informacje na: www.facebook.com/PZKO.Wiernizniowice.

KONCERTY

CZ. CIESZYN – PSP w Czeskim Cieszynie zaprasza na koncert kolęd. Wystąpią zespoły: „Cieszyńnianka”, „Skowronki”, „Trallalinki” oraz „Trallala”. Koncert odbędzie się we wtorek 17. 12. o 10.00 i 16.30 w kościele ewangelickim Na Niwach.
HAWIERZÓW-SUCHA – Serdecznie zapraszamy na koncert adwentowy zespołu TA Grupa, który odbędzie się w niedzielę 22 grudnia w kościele ewangelickim w Hawierzowie-Suchej o godz. 8.45.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska: wystawy pt. „Wanda Delong i memoriał jej imienia”, „Pan Profesor Józef Niemiec (1891-1974)” oraz „Zygmunt Fortunat Miłkowski, pseudonim Teodor Tomasz Jeż (1824-1915)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.
CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: pt. „Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, KLUB „DZIUPŁA”, ul. Strzelnicza 209/28: do 31. 1. 2025 wystawa Romana Dzika pt. „Muzyczne fotografie”.
KARWINA, GALERIA MIASTA, Rynek Masaryka 17: do 19. 1. 2025 wystawa Józefa Dronga pt. „...jak mijał czas”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-18.00, so i nie: w godz. 9.00-13.00.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA, Sala Wystaw, ul. Frydecká 387: do 31. 1. 2025 wystawa pt. „Szopka Trzyniecka”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 31. 1. 2025 wystawa fotografii Pavla Zubka pt. „W centrum uwagi Huta Trzyniecka”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 28. 2. 2025 wystawa pt. „Ochrona przyrody i krajobrazu w Republice Czeskiej”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

TRZYNIEC, DK „Trisia”, Galeria Miasta Trzyńca, Rynek Wolności 526: do 17. 1. 2025 wystawa Dominika Hlínki pt. „Science-rural fiction”. Czynna w po-pt: w godz. 8.00-16.00.

Wyjaśnienie

Do artykułu „Fotografia z Żywocia – wspomnienia, fakty, legendy”, który ukazał się w „Kalendarzu Śląskim 2025”, wkradł się błąd w podpisach pod zdjęciami. Pod tytułowym zdjęciem powinno być Karol (nie Józef) Kraina. Karol był dziadkiem Karola Kielara, dzielącego się z autorką swoimi wspomnieniami. Ofiarą żywocicką był Józef Kraina, kuzyn ojca pana Karola.

Na zdjęciu jest Danusia, córka zamordowanego Adolfa Wajnera, nie jak błędnie podano jej kuzynka Elżbieta, córka zamordowanego Alojzego Kadury. Rodzinę i czytelników „KŚ 2025” przeprasza autorka reportażu.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Galeria Ceglana, Rynek 12, Cieszyn: do 3. 1. 2025 wystawa Františka Szymczyska pt. „Tangramy”. Ekspozycja czynna: po-pt w godz. 10.00-16.00.
▲ **Centrum Folkloru:** do 31. 12. wystawa kobiecego stroju cieszyńskiego z kolekcji Danuty Chwajol pt. „Zaolzie zaprasza”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.

▲ **Miejska Galeria Sztuki Współczesnej:** do 17. 1. 2025 wystawa pt. „Sensioświat. O bliskości obcej codzienności”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.
MUZEUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 4. 1. 2025 wystawa pt. „Pour féliciter – świąteczne i noworoczne druki okolicznościowe” z kolekcji Władysława Owczarzego i Leszka Samińskiego. Czynna: po-cz: w godz. 10.00-15.00, pt: w godz. 14.00-20.00; so i nie: w godz. 12.00-18.00.

▲ **MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIE-GO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regeera 6, Cieszyn:** ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.
▲ ekspozycja stała pt. „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.

WSPOMNIENIA

Ci, których kochamy, nie umierają nigdy, bo miłość to nieśmiertelność.

Dnia 19 grudnia minie czwarta rocznica odejścia Nieodżałowanego

śp. inż. BOGDANA BUBIKA
z Czeskiego Cieszyna

Wszystkich, którzy zachowali Go w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i cichą modlitwę prosi najbliższa rodzina.

GŁ-606

Dnia 19 grudnia 2024 minie 10. bolesna rocznica, kiedy od nas na zawsze odeszła nasza Ukochana Mama, Babcia, Prababcia i Ciciola

śp. ZUZANNA CIENIAŁOWA
z Lesznej Dolnej

W cichej zadumie i modlitwie wspominamy Jej dobroć, skromność i szlachetność. Najbliżsi.

GŁ-603

Ci, których kochamy, nie umierają, bo miłość jest nieśmiertelna...

Jutro, 18 grudnia, obchodziłby 73. urodziny mój Najdroższy Mąż

śp. inż. MIECZYŚLAW HUDECZEK, Ph.D.
z Olbrachcie

Z nieustającym smutkiem, miłością i prośbą o modlitwę wspomina żona Urszula z najbliższą rodziną.

GŁ-593

Czas leci... Ale Twoja muzyka wciąż w nas gra...

I już trzeci rok minął 16 grudnia, gdy wyszedł na Swoją ostatni spacer nasz Kochany Mąż, Tatusz, Dziadek

śp. ANDRZEJ PRZYHODA

z Trzyńca, ostatnio zamieszkały w Czeskim Cieszynie
W pamięci i sercu jednak zostaje Jego miły uśmiech, serdeczne spojrzenie i spokój.
Z miłością wspominają żona oraz córki z rodzinami.

GŁ-618

Wszystko się kończy, wszystko przemienie, I sen się przerwie – słodkie marzenie. Lecz coś jest w duszy, co nigdy nie minie, i wciąż trwać będzie, a tym jest – wspomnienie.

W czwartek 19 grudnia 2024 roku minie 10. rocznica, kiedy opuścił nas na zawsze nasz Kochany

śp. inż. WIESŁAW SIKORA
z Trzyńca

Z miłością i szacunkiem wspominają i o modlitwę proszą żona, syn i córka z rodzinami.

GŁ-604

Człowiek jest tyle wart, ile warte jest to wszystko, co zrobił dla innych.

Dnia 16 grudnia minęła 3. rocznica, kiedy od nas odeszła za swoim Panem

śp. mgr HALINA SZKOPEK
malerka i scenografka Teatru Lalek „Bajka”

O chwilę wspomnień prosimy wszystkich, którzy Ją znali.

GŁ-620

NEKROLOGI

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 grudnia 2024 zmarł w wieku 75 lat nasz Najdroższy Mąż, Brat, Szwagier, Zięć, Wujek, Kuzyn

śp. inż. STANISŁAW FEBER
ostatnio zamieszkały w Trzyńcu

Pogrzeb Drogiemu Zmarłemu odbył się w gronie rodziny. Zasmucona rodzina.

GŁ-616

Znajdź nas na YouTube

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glos.live
Aktualizowany serwis

PROGRAM TV

WTOREK 17 GRUDNIA

TVP 1

6.10 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Akcjaowa 38 (s.) **8.50** Ranczo 10 (s.) **9.45** Komisarz Alex 2 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 12 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyńce. Ukryte cuda europejskiej przyrody **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akcjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny; sport, pogoda

20.30 Korona królów. Jagiellonowie

Polski serial historyczny emitowany przez TVP, będący kontynuacją „Korony królów”. Akcja rozgrywa się w XV wieku, ukazując panowanie dynastii Jagiellonów, począwszy od Władysława Jagiełły. Serial przedstawia kluczowe wydarzenia polityczne, bitwy oraz intrygi dworskie, które kształtowały historię Polski i Litwy. Widzowie śledzą losy monarchów, ich rodzin oraz wpływowych postaci tamtych czasów, poznając zarówno ich triumfy, jak i osobiste dramaty.

21.05 Na tropach przeszłości **22.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.10** Na tropach przeszłości (s.).

TVP 2

6.20 Serce dla powodzian (koncert) **6.50** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem-Bulecką **21.15** Lena na Bałkanach. Dunaj **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **15.50** Przepis dnia (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familia- da (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Przepis dnia (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale **22.30** Głina (s.) **23.30** Nadzieja (melodramat).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Łomża **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Pila **13.20** Ukryta prawda **15.20** Doradca smaku (mag.) **15.30** Ukryta prawda **16.35** Kuchenne rewolucje. Łódź **17.40** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Fokus (komedia kryminalna) **23.40** Kuba Wojewódzki (talk-show).

POLSAT

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Łomża **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Pila **12.15** Kuchenne rewolucje. Kawice **13.20** Ukryta prawda **15.20** Doradca smaku (mag.) **15.30** Ukryta prawda **16.35** Kuchenne rewolucje. Łódź **17.40** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **20.15** Uwaga! **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Fokus (komedia kryminalna) **23.40** Kuba Wojewódzki (talk-show).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Święteczna Różyczka (film) **10.20** Hasło: do samego końca **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Zielnik **12.55** Perinbaba i dwa światy (film) **14.45** Rozrywka z archiwum telewizji **15.55** Magnum (s.) **16.45** Podróż po Wyspach Północnofryzjskich **17.15** AZ kwiz **17.40** Nie próbujcie tego w domu **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Czarni baronowie (film)

21.45 Rozpuszczony i wylany

Czeska komedia kryminalna z 1984 roku w reżyserii Ladislava Smoljaka, z udziałem Jiřiego Zahajskiego i Marka Brodskiego. Akcja toczy się pod koniec Austro-Węgier, gdzie inspektor Trachta i jego asystent Hlaváček badają zaginięcie fabrykanta Bierhanza, producenta cudownej maści na porost włosów. Podejrzewa się, że został on rozpuszczony w wannie za pomocą kwasu siarkowego, a jego szczątki splukane do kanalizacji. Śledztwo ujawnia, że maść powodowała całkowitą utratę włosów, co prowadzi do sanatorium profesora Żaluda, gdzie trafili poszkodowani klienci. Film łączy elementy humoru z intrygą kryminalną, nawiązując do twórczości teatru Jára Cimrmana.

23.10 Legendarne zdarzenia **0.00** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Amerigo Vespucci, zapomniany imiennik Ameryki **10.15** File, ratunek perły Nilu **11.15** Pałac Drottningholm, królewski dom **12.15** Nie poddawaj się **12.40** Królestwo natury **13.05** Afryka z lotu ptaka **14.00** Attila **14.45** Najpiękniejsze widoki świata **15.35** Obrazki z Francji **15.55** Maigret: Śmierć na kłęzkach (film) **17.35** Wspaniała Ameryka **18.25** Jaś Fasola **18.55** Nie próbujcie tego w domu **19.10** Na biegowkach po Czechach **19.20** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Dzwonnik z Notre Dame (film) **22.05** Maigret, Lognon i gangsterzy (film) **23.30** Gra o jabłko (film) **1.05** Telewizyjny klub niesłyszących.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.35** Ogólniak z o.o. (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamieniy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Życzenie do świętego Miłkołaja (film) **22.40** FBI (s.) **23.40** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **8.40** Spindl (film) **10.45** Castle (s.) **12.40** Agenci NCIS (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Czego pragną mężczyźni (film) **22.20** 7 przypadków Honzy Dědká **23.25** Tak jest, szefie! **0.35** Policja w akcji.

ŚRODA 18 GRUDNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Adwent. Rodzina na Święta. Kiedy dać dziecku telefon? **8.00** Akcjaowa 38 (s.) **8.50** Ranczo 10 (s.) **9.45** Komisarz Alex **21.045** Ojciec Mateusz 12 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie **12.10** Agrobiznes **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyńce. Ukryte cuda europejskiej przyrody. Hiszpania **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akcjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie. Rozstanie (s.) **21.00** Reportaż **21.35** Gra szpiegów (thriller) **23.35** Aż do śmierci (thriller).

TVP 2

6.25 Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno-religijno-społeczny **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Adwent. Rodzina na Święta. Jak dbać o dobre relacje w rodzinie z teściami i dziadkami **11.50** Tańcząca ze światem - Tunezja **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **15.50** Przepis dnia **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familia da (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Przepis dnia (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale **23.00** Mój przyjaciel szpieg (komedia).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Łódź **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Warszawy **12.15** Kuchenne rewolucje. Lublin **13.20** Ukryta prawda **15.20** Doradca smaku (mag.) **15.30** Ukryta prawda **16.35** Kuchenne rewolucje. Czarna Dąbrówka **17.40** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **19.40** Uwaga! **20.00** Doradca smaku (24/40) **20.10** Na Wspólnej (s.) **20.50** Milionerzy (teleturniej) **21.30** Jądro Ziemi (dramat SF).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. **8.30** Małanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny. Poszukiwana **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Uroczysko (s.).

20.10 Inna kobieta

Komedia z 2014 roku w reżyserii Nicka Cassavetesa. Carly Whitten (Cameron Diaz), nowojorska prawniczka, odkrywa, że jej chłopak, Mark King (Nikolaj Coster-Waldau), jest żonaty. Niespodziewanie za przyjaciela się z jego żoną, Kate (Leslie Mann). Wkrótce obie kobiety dowiadują się o kolejnej kochance Marka, Amber (Kate Upton). Trio postanawia wspólnie zemścić się na niewiernym mężczyźnie, stosując różne psikusy i ujawniając jego nieuczciwe działania zawodowe.

22.30 Agenci bardzo specjalni (komedia kryminalna USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Przepaść **11.00** Pr. rozrywkowy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Rano zmagrzemy (film) **13.40** StarDance **16.25** Magnum (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Nie próbujcie tego w domu **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Łowca (s.).

21.10 Czołgowy batalion

Czeski film komediowy z 1991 roku, będący adaptacją powieści Josefa Škvoreckiego. Akcja rozgrywa się w latach 50. XX wieku w Czechosłowacji, w czasach stalinizmu. Głównym bohaterem jest porucznik Danny Smřický, który odbywa obowiązkową służbę wojskową w jednostce pancernej. Film ukazuje absurdy życia wojskowego, biurokrację oraz indoktrynację polityczną tamtego okresu. Smřický, wraz z kolegami, stara się przetrwać w opresyjnym systemie, jednocześnie angażując się w romanse i drobne intrygi. „Czołgowy batalion” jest satyrą na realia komunistycznej armii, ukazującą humor i ironię w obliczu trudnych czasów.

22.30 Pr. rozrywkowy **23.50** Podróż po Wyspach Północnofryzjskich **0.15** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Piękne kraje z lotu ptaka **9.25** Legendarne zamki **10.15** Tajemnicze podziemne światy - tajemnicze życie mrówek **11.05** Cuda techniki **12.00** Budowa Eurotunelu **12.55** Król jeleni **13.50** Psychika czempionów **14.50** Sztuka odchodzenia **15.15** Telewizyjny klub niesłyszących **15.40** Historie budowlı **15.50** Cuda ludzkiego geniuszu **16.45** Od zera **17.15** Maigret, Lognon i gangsterzy (film) **18.40** Jaś Fasola **19.05** Bogowie i mity starej Europy **19.25** Nie próbujcie tego w domu **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Pół żartem, pół serio (film) **22.05** Gdzie się podziła siódma kompania? (film) **23.35** Amerykańska Arktyda - zagrożony teren **0.25** File, na ratunek perły Nilu.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.45** Ulica (s.) **9.45** Spee (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Hell's Kitchen Czechy (reality show) **21.40** Bachelor Czechy (reality show) **23.00** FBI (s.) **23.55** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.05** Święteczna wygrana (film) **10.50** Castle (s.) **12.40** Agenci NCIS (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Czego pragną kobiety (film) **22.40** Show Jana Krausa **23.35** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

CZWARTEK 19 GRUDNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie. Przed-szkole dla seniorów **8.00** Akcjaowa 38 (s.) **8.50** Ranczo 10 (s.) **9.45** Komisarz Alex 2 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 12 (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca **12.55** Natura w Jedyńce. Ukryte cuda europejskiej przyrody **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akcjaowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie. Zły znak (s.) **21.05** Ojciec Mateusz 31 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera

23.05 Polski Broadway, czyli Kabaret dwudziestolecia międzywojennego

Dwudziestolecie międzywojenne to wyjątkowy okres charakteryzujący się spektakularnymi sukcesami i porażkami. To czas dynamicznego rozwoju talentów i wybitnych osobowości w różnych dziedzinach sztuki, w tym również w kabarecie, który zaczął rozkwitać zaraz po odzyskaniu niepodległości.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie. Choroba Parkinsona **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Wspólny dom **11.50** Dobry tytuł **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **12.50** Budowa Eurotunelu **12.55** Król jeleni **13.50** Psychika czempionów **14.50** Sztuka odchodzenia **15.15** Telewizyjny klub niesłyszących **15.40** Historie budowlı **15.50** Cuda ludzkiego geniuszu **16.45** Od zera **17.15** Maigret, Lognon i gangsterzy (film) **18.40** Jaś Fasola **19.05** Bogowie i mity starej Europy **19.25** Nie próbujcie tego w domu **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Pół żartem, pół serio (film) **22.05** Gdzie się podziła siódma kompania? (film) **23.35** Amerykańska Arktyda - zagrożony teren **0.25** File, na ratunek perły Nilu.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie. Choroba Parkinsona **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Wspólny dom **11.50** Dobry tytuł **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **12.50** Budowa Eurotunelu **12.55** Król jeleni **13.50** Psychika czempionów **14.50** Sztuka odchodzenia **15.15** Telewizyjny klub niesłyszących **15.40** Historie budowlı **15.50** Cuda ludzkiego geniuszu **16.45** Od zera **17.15** Maigret, Lognon i gangsterzy (film) **18.40** Jaś Fasola **19.05** Bogowie i mity starej Europy **19.25** Nie próbujcie tego w domu **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Pół żartem, pół serio (film) **22.05** Gdzie się podziła siódma kompania? (film) **23.35** Amerykańska Arktyda - zagrożony teren **0.25** File, na ratunek perły Nilu.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.45** Ulica (s.) **9.45** Spee (s.) **10.50** Dr House (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Hell's Kitchen Czechy (reality show) **21.40** Bachelor Czechy (reality show) **23.00** FBI (s.) **23.55** Mentalista (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.05** Święteczna wygrana (film) **10.50** Castle (s.) **12.40** Agenci NCIS (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Czego pragną kobiety (film) **22.40** Show Jana Krausa **23.35** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – TRZYNIEC: Pojdmie spolu do betléma (17, godz. 10.00).

SCENA POLSKA – KARWINA: Romeo i Julia (18, godz. 19.00).

CO W KINACH

CZ. CIESZYN – Central:

Vandráci na ostrově lidojůů (17, godz. 17.30); Buffalo Kids (18, godz. 16.30); Mufasa (19, godz. 16.30); Czarownica (19, godz. 18.30).

HAWIERZÓW – Centrum:

Vaiana 2 (17, 18, godz. 17.00); Potrzeba podróży (17, godz. 18.00); Uśmiechnij się 2 (17, 18, godz. 19.00); Maison de retraite 2 (18, godz. 9.30); Śla jsem si zaběhat (18, godz. 18.00); Looney Tunes: Porky i Daffy ratują świat (19, godz. 17.00); Agent szczęścia (19, godz. 18.00); Gladiator 2 (19, godz. 19.00).

KARWINA – Centrum:

Tajemniczy świat Arrietty (17, godz. 17.30); Kraven Łowca (18, godz. 19.30); **W głowie się nie mieści 2** (18, godz. 9.30); Ojciec Roku (18, godz. 15.00); Looney Tunes: Porky i Daffy ratują świat (18, godz. 17.30); Vlly (18, godz. 19.30).

CIESZYN – Piast:

Renifer Niko i zaginione sanie (17-19, godz. 15.30); Vaina 2 (17-19, godz. 17.30); Konklawe (17-19, godz. 19.30).

CO W STREAM-IE

Sukcesja

Amerykański serial dramatyczny emitowany w latach 2018-2023, stworzony przez Jesse'ego Armstronga. Opowiada o rodzinie Royów, właścicieli globalnej korporacji medialnej Waystar Royco. Głową rodziny jest Logan Roy (Brian Cox), surowy i bezwzględny patriarcha. Jego dzieci: Kendall (Jeremy Strong), Roman (Kieran Culkin), Siobhan „Shiv” (Sarah Snook) i Connor (Alan Ruck) rywalizują o wpływy i kontrolę nad imperium ojca. Serial ukazuje wewnętrzne konflikty, intrygi i walkę o władzę w rodzinie, zwłaszcza gdy zdrowie Logana zaczyna szwankować, a kwestia sukcesji staje się palącą. Kendall, najstarszy syn z drugiego małże

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. mieszanka wielu głosów, zgiełk, hałas rozmów
- 2. lokalna, czyli urzędowe oględziny lub obok fonii w TV
- 3. pasta warzywna z bakłażanów, papryki, czosnku i octu, popularna na Bałkanach
- 4. album zespołu Red Hot Chili Peppers.

Wyrazy trudne lub mniej znane: RARE

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. Al w układzie okresowym pierwiastków
- 2. długie pióro ptaka lub „koszynek” do grania w badminton
- 3. miasto w Danii
- 4. Natka, gdy dorosnie lub anagram anta.

Wyrazy trudne lub mniej znane: IKAST

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa miasta powiatowego w Polsce, w województwie podkarpackim. Położone jest w dolinie Sanu, w Euroregionie Karpackim...

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. Witold..., polski piosenkarz, założyciel i wokalista zespołu Vox
- 2. jezioro w Lacjum, we Włoszech lub Carisi, włoski piosenkarz i aktor
- 3. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- 4. miasto na Morawach, nad rzeką Dyją, znane z wina i ogórków
- 5. wioska w południowo-wschodniej Ghanie.

Wyrazy trudne lub mniej znane: TOKOR

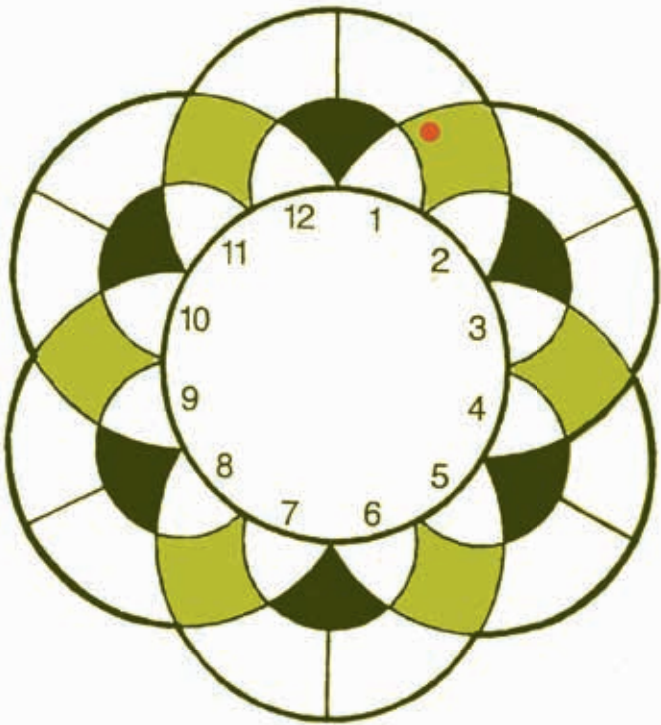
	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta na prawach powiatu w Polsce, w województwie małopolskim. Leży ono przy ujściu Białej do Dunajca. Jest lokowane przez Spycimira herbu Leliwa, na podstawie dokumentu wystawionego przez kancelarię króla Władysława Łokietka z 7 marca 1330 roku. Do dziś zachował się historyczny zespół architektoniczno-urbanistyczny.

- 1.-4. do tarczy lub na bramkę
- 3.-6. Stefan, król Polski, mąż Anny Jagiellonki
- 5.-8. góry w Belgii, częściowo we Francji i Luksemburgu
- 7.-10. wieś w powiecie sieradzkim, w gminie Złoczew
- 9.-12. wyglądać jak..., czyli zachwycająco, pięknie
- 11.-2. kasiarz, którego Jan Machulski zagrał w filmie „Vabank”.

Wyrazy trudne lub mniej znane: UNIKÓW

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 27 grudnia 2024 r. Nagrodę z 3 grudnia otrzymuje **Dana Lesniakowa z Ostrawy**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 3 grudnia: BIECZ
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 3 grudnia: WAZA, ATRIUM, ZIUTEK, AMKA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 3 grudnia: WOLA, OGROM, LOANO, AMOR
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 3 grudnia: LUBLIN